

KOLCSÁR SÁNDORNÉ

LELKÉSZFELESÉGEK TEENDŐJE AZ EGYHÁZKÖZSÉG ÉLETÉBEN

Báró Józsefnétől arra kaptam megbízást, hogy ezzel a címmel tartsak előadást. Nem szándékom, hogy tudományos értekezést tartsak, hanem tapasztalataim alapján mondjam el mindazt, amit 40 év alatt magamban felgyűjtöttem.

Amikor választottam, világos volt előttem, hogy sorsomat a Ruth könyvében foglaltak kell irányítsák: "ahová te mégy, oda megyek és ahol te megszállsz, ott szállok meg, néped az én népem és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz ott halok meg, ott temessenek el engem is. Úgy tegyen velem az Úr akármit, hogy csak a halál választ el engem tőled." (1, 16-17). A fenti szavak egy életprogramot is jelentettek: jóban-rosszban mindig együtt. Együtt az örömben, együtt a bánatban, holtomig avagy holtáig. Együtt hitvestársammal, együtt gyülekezetünk népével.

Amikor beléptem férjem mellett a gyülekezet életébe, tudtam, hogy annak a közösségnek tagjaként úgy kell tennem, hogy számomra mindenki fontos, egyformán fontos, és senki sem kiválasztott, elsőbb, mint a másik. A gyülekezet az egyenlők közössége!

Kántor-tanító családban nőttem fel. Gyermekkoromtól összenőttem a templommal s e nélkül el nem tudtam képzelni az életemet. Tanítónőként, akkor, amikor tiltották a tanügyieknek a templomjárást, rendszeresen ott voltam a gyülekezetben. 1958-ban hatósági rendelkezéssel eltiltottak a tanítástól s csak 7 év után kezdhettem újra szolgálni. Visszavételemkor a kérdések között szerepelt az is, hogy fogok-e templomba járni. Igennel válaszoltam; a személyzetis meglepetésemre azt válaszolta: helyes! A papnénak ott van a helye a templomban. Valóban, ha ezt egy hithű kommunista is megértette, természetes kell legyen, mert a gyülekezet is elvárja, hogy a lelkész hitvestársa ott legyen a gyülekezetben.

A papné gondjai között ott van a templom diszítésének a kötelezettsége. Nem mindegy, hogy az úrasztalon miként vannak elhelyezve a virágok. Ki kell terjedjen a figyelme a templomi kézimunkák tisztaságára is.

A lelkészfeleség részt kell vegyen az egyházközségi nőegylet tevékenységében. Hogyan várhatná el más nőtől a tevékenységet, ha ő maga kerüli azt. A kommunista időkben a szervezett egyleti tevékenység szünetelt, de akkor is megvolt a lehetősége annak, hogy asszonyaink különböző alkalmakkor jeleznek, hogy dolgozni, tenni akarnak. (Ünnepélyek, vendégfogadások stb.) Ahol működik dalárda, vegyeskar, jó, ha a papné ott van az éneklők között, ha jó zenei hallása van.

A más felekezetű papnékkal legyen a lelkész felesége jó barátságban; ünnepi rendezvényeiken legyen jelen, hitvесе mellett. Fontos az, hogy híveink látva ezt, keressék az együttműködést.

Legyen ott a lelkészné a gyülekezet halottjainak a temetési szertartásán, figyelemmel az elhunyt hozzátartozói iránt érzett megbecsülésének. Ahol a lelkész még részt vesz a torokon, a lelkész hitvese ezt ne tegye. Legyen ez egyfajta tiltakozás a tor ellen, amelynek semmi vallás-erkölcsi tartalma nincs. A keresztelőkre, esküvőkre, ha hivatalosak, kellő komolysággal vegyenek részt és apró figyelmességgel honorálják a meghívást.

A lelkészfeleség öltözete a templomban legyen a helyhez méltóan komoly, de más alkalmakkor is kerülje a feltűnősködést. Ne feledje soha, hogy az ember megjelenésével is nevel, helyes vagy helytelen irányba.

A lelkészfeleség háziasszony is. A lelkészi lakásba sokan lépnek be. Az oda belépőt kedvesen kell fogadni, soha nem türelmetlenkedhetünk. Az emberek érzékenységét tudomásul kell venni. Sok ember úgy tér be a lelkészi lakásba, mint aki tudja azt, hogy ott meghallgatásra talál, tanácsot kaphat. Ne legyen része vendégünknek csalódásban.

Napjainkban egyre gyakoribb a külföldi vendégek látogatása. Ne feledjük: mérce vagyunk, akiken keresztül mérik fel népünket is. A vendégfogadásnak is meg van a maga kultúrája. Asztalunk mellé ültetni vendégeinket az is figyelmességet feltételez. A helyet az ültetésnél a háziasszony rendezi. Az asztal mellett a főhely a háziasszonyé. Tőle jobbra-balra ül mindenki más. Az asztalterítés különleges figyelmet igényel. Abrosz kiválasztása, étkezészetek, evőeszközök, szalvéták, tálca elhelyezése mind-mind lényeges dolgok.

Az egyházközösség által rendezett ünnepi asztalozás alkalmával a segítségnyújtó asszonyokat nem hagyhatja magukra, hanem figyel, tekintettel és tanácsokkal, és amikor szükséges, kell segítsen. Különleges gondot kell fordítson arra, hogy a meghívott vendégeket kellő tisztelettel fogadják és kezeljék.

Amikor meghívásra el kell mennünk vendégnek, a vendéglátó háziasszonynak virágot viszünk, ha nincs virág, akkor valami jelképes ajándékot, s ha van kisgyermek a háznál, akkor valami édességet vagy könyvet.

Az egyre bővülő és erősödő testvérgyülekezeti kapcsolat szükségessé teszi, hogy a fiatalabb papnék tanuljanak angolul.

Az előbbieken gondolatokat, tapasztalatokat vettem papírra. Semmi más nem vezetett, mint a tapasztalat átadás igénye. Adja a jó Isten, hogy ki-ki a maga helyén úgy szolgáljon, hogy abból gazdagodása legyen a gyülekezetnek, népünknek. Isten áldása legyen szolgálatunkon!

SZÓSZÉK – ÚRASZTALA

TÖRÖK ÁRON

ŐRIZKEDJETEK - VIGYÁZZATOK*

2Pt 3, 17

Az utóbbi néhány évtized alatt - igen jól ismert körülményekből adódóan - a Romániában s itt is különösen Erdélyben élő magyar lelkészeknek komoly gondot okozott a szolgálat mikéntje formai és tartalmi szempontból egyaránt. Akit ez a gond az említett időszakban sohasem égetett, annak hivatástudatát, nép- és egyházszeretetét nyugodt lelkiismerettel megkérdőjelezhetjük, anélkül természetesen, hogy ezzel ítélni akarnánk felette.

Ezt a gondot nem oszlatta el a 89-es történelmi változást követő hat esztendő sem! Éppen ezért ne legyen senki előtt sem furcsa, sem meglepő ha mai beszédemre vonatkozóan is bevallom, hogy e rendkívüli alkalom szószéki szolgálatának vállalása óta sokat töprengtem és sokat vívódtam lelkileg és szellemileg egyaránt. Vívódásom középpontjában egy figyelemreméltó kérdés állt, nevezetesen az, hogy a Biblia ránkmaradt tanítására alapozva, mi legyen az én üzenetem azok számára, akik itt és most, egyházkörünknek mintegy 16 ezernyi unitárius lelkét képviselve, a múltat vizsgálják és a jövőt kémlelik, s létfontosságú kérdésekre keresik a megnyugtató választ?!

Bibliaismeretem alapján viszonylag könnyen és hamar találtam rá a felolvasott apostoli felhívásra, mely nem hagyott nyugodni azóta sem...

"... Őrizkedjete, hogy a saját erősségeitekből ki ne essetek!"

Én tudom, hogy jó lenne, de legalábbis nem ártana röviden visszautalni azokra az őskeresztény vallási körülményekre, melyek Péter apostol különös s első hallásra tán érthetetlennek is tűnő felhívását indokoltta, szükségessé tették a maga idejében. S ha én ezt ennek ellenére mégsem vállalom, egyrészt azért van, mert véleményem szerint ez sokkal inkább a tudós papok és teológusok dolga, másrészt pedig azért, mert úgy érzem, hogy fontosabb s ennél fogva hasznosabb is lehet, ha saját mai önmagunkra vonatkoztatva tesszük fel azokat a megrendítőnek, elgondolkoztatónak is mondható kérdéseket - s meg is próbálunk válaszolni rájuk -, hogy volt-e, van-e és lesz-e nekünk itt élő magyar unitárius keresztényeknek olyan erősségünk, mely megtartott jó négy évszázadon át, aminek köszönhetően - úgy ahogy, de - ma is vagyunk, s amely

* Elhangzott 1995. augusztus 20-án az úrmösi egyházközségben tartott egyházköri közgyűlési istentiszteleten.